

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

КУЗЬМА МИКОЛАЙОВИЧ ВЕКІРЧИК – ВІДОМИЙ ВЧЕНИЙ-ПЕДАГОГ, ЖУРНАЛІСТ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ (до 80-річчя від дня народження)

*«Tria vitanda sunt: odium,
invidia, contemptus»
(«Трьох речей треба уникати:
ненависті, заздрості і зневаги»)*

15 вересня 2009 р. науково-педагогічне товариство України відзначило 80-річчя від дня народження і 60 років наукової, педагогічної та громадської діяльності кандидата біологічних наук, професора, почесного члена Українського товариства фізіологів рослин, члена Товариства мікробіологів України та Національної спілки журналістів України, відомого вченого, фізіолога рослин, мікробіолога, педагога, журналіста, учасника війни Кузьми Миколайовича Векірчика.

Народився К. М. Векірчик 15 вересня 1929 р. в с. Задубрівці нині Снятинського району Івано-Франківської області у сім'ї селян-батраків Векірчика Миколи Григоровича та Векірчик

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

(Ступарик) Ганни Петрівни. У сім'ї був другою дитиною – мав старшого брата Василя (1925-1977). Батьків втратив рано – батько від непосильної роботи і хвороб помер у віці 32 років у 1933 р., а мати – в 49 років у 1946 р.

Свій освітній шлях Кузьма Миколайович розпочав із Задубрівської сільської школи. Навчання було перерване лихоліттями Другої світової війни. Під час німецької окупації працював разом із матір'ю і братом у сільського поміщика, брав участь у супротиві українського народу проти окупантів. Після звільнення Івано-Франківщини повернувся у Задубрівську семирічну школу, яку закінчив у 1947 р. з похвальною грамотою. У важкі повоєнні роки відмінника-випускника школи залучали до навчання грамоти односельчан. Тяга до науки та освіти визначила подальшу долю юнака. І Кузьма Векірчик стає студентом Снятинського сільськогосподарського технікуму, який закінчив із відзнакою у 1952 р. Таємниці живої природи, які вабили Кузьму Миколайовича із учнівської лави, спонукали його відразу після технікуму вступити на біологічний факультет Чернівецького університету. Здібний студент К. М. Векірчик відзначався працелюбністю і наполегливістю у навчанні та зацікавленістю науковими дослідженнями, був Ленінським стипендіатом. Серед найяскравіших епізодів, які залишилися зі студентського життя у ті важкі повоєнні роки – велика студентська дружба і взаємодопомога. І нині з теплотою згадує Кузьма Миколайович своїх однокурсників і викладачів, особливо доцента П. О. Кучинського та професора Г. Х. Молотковського. Г. Х. Молотковський – відомий фізіолог рослин. Він був дуже вимогливим до себе, своїх двох синів та учнів. Його природна мудрість, передбачливість і надзвичайна інтуїція у пошуку талановитих студентів дозволили розпізнати у простому сільському хлопцеві майбутнього науковця. Саме цим наставникам завдячує К. М. Векірчик своїм становленням як особистості і вченого. Будучи студентом, Кузьма Миколайович у 1954 р. публікує свою першу наукову працю, присвячену жилкуванню і опушеності листків злаків. Закінчив університет К. М. Векірчик з відзнакою у 1957 р. за спеціальністю фізіологія рослин.

Після закінчення університету Кузьма Миколайович був скерований на посаду вчителя біології і хімії в середню школу села Зелена Кельменецького району Чернівецької області, на якій працював з 1957 до 1959 рр. У 1959 р. К. М. Векірчик продовжує своє наукове зростання, вступаючи до аспірантури при кафедрі фізіології рослин і мікробіології Чернівецького університету. Молодий науковець займається дослідженнями позакореневого підживлення рослин мікроелементами під керівництвом відомого українського вченого професора Г. Х. Молотковського. Після закінчення у 1962 р. аспірантури К. М. Векірчик був скерований на посаду викладача, а з 1965 р. переобраний на посаду старшого викладача фізіології рослин і мікробіології кафедри ботаніки Уманського державного педагогічного інституту ім. Павла Тичини. Роки навчання та творчого пошуку приносять молодому К. М. Векірчику подальші вагомні успіхи. Підсумком наукових досліджень стала дисертаційна робота «Вплив позакореневого підживлення мікроелементами на фізіолого-біохімічні процеси, ріст, розвиток і урожай капусти», яку він успішно захистив 1 листопада 1965 р. на об'єднаній вченій раді біологічного факультету Львівського державного університету і Львівського медичного інституту і одержав наукову ступінь кандидата біологічних наук. У цьому ж році за конкурсом був обраний на посаду старшого викладача, а з грудня 1966 р. в. о. доцента кафедри агробіології загальнонаукового факультету Івано-Франківського педінституту ім. Василя Стефаника.

Трудову діяльність на Тернопіллі К. М. Векірчик розпочав 12 вересня 1967 р. після обрання за конкурсом на посаду старшого викладача кафедри ботаніки Кременецького педагогічного інституту. З 9 липня 1968 р. був переобраний за конкурсом на посаду доцента кафедри ботаніки та з січня 1969 р. був затверджений у цьому званні після отримання диплому ВАК СРСР.

У 1969 р. за рішенням Ради Міністрів УРСР Кременецький педінститут був перебазований до м. Тернополя. Доцент К. М. Векірчик бере активну участь у перевезенні наукового обладнання та унаочнення кафедри ботаніки на нове місце, а пізніше допомагає будівельникам у плануванні лабораторій (в т. ч. і фізіології рослин) факультету під час

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

побудови нового корпусу вже Тернопільського педінституту. У 1977 р. організовує і обладнує окрему мікробіологічну лабораторію кафедри ботаніки.

У вересні 1987 р. за високі досягнення у педагогічній та науковій нивах, підготовці навчальних посібників і підручників для студентів вчена рада Тернопільського педінституту обрала К. М. Векірчика на посаду професора кафедри ботаніки і порушила клопотання перед ВАК СРСР про присвоєння йому цього вченого звання, яке було задоволено 29.11.1991 р. із присвоєнням вченого звання «професор по кафедрі ботаніки».

На посаді професора кафедри ботаніки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка К. М. Векірчик працює і досі, читає для студентів хіміко-біологічного факультету теоретичні курси з фізіології рослин, мікробіології з основами вірусології, спецкурси для спеціалістів – «Фітопатологія» та магістрів – «Живлення і продуктивність рослин», проводить лабораторні заняття, навчально-польову практику, керує виконанням курсових, дипломних, магістерських та інших видів робіт з цих дисциплін. Підготовка молоді української національної наукової еліти стало важливим кредо науковця-педагога. Лекції К. М. Векірчика відзначаються глибиною викладу навчального і наукового матеріалу, є цікавими і доступними для сприйняття. Студенти завжди позитивно відгукуються про високий фаховий рівень проведення занять.

Професор К. М. Векірчик постійно підвищує свій професійний рівень. За роки науково-педагогічної діяльності він проходив стажування і курси підвищення кваліфікації у Дніпропетровському державному університеті (1974 р.), Московському педінституті на кафедрі ботаніки, якою керувала проф. Якушкіна Н. І. (1979 р.), Тернопільському медичному інституті на кафедрі мікробіології (15.09.1994 – 15.06.1995 рр.) тощо. І зараз Кузьма Миколайович постійно цікавиться досягненнями науки, використовуючи не тільки засоби масової інформації, а й комп'ютерну техніку та джерела Інтернету.

К. М. Векірчик прищеплює студентству любов до наукових досліджень. Ще будучи аспірантом Чернівецького університету він керував науковим студентським гуртком, пізніше були гуртки Уманського, Івано-Франківського, Кременецького і Тернопільського педінститутів. І зараз професор кафедри ботаніки Тернопільського національного педагогічного університету К. М. Векірчик очолює студентську наукову проблемну групу, керує виконанням робіт дослідницького змісту на конкурси, друкує у співавторстві з студентами наукові статті тощо.

Все своє життя Кузьма Миколайович займається науковим пошуком. У студентські роки досліджував морфологічні особливості листків злаків, пізніше вплив позакореневого підживлення мікроелементами і дію регуляторів росту й розвитку на різні фізіолого-біохімічні процеси рослин. У квітні 1967 р. була подана заявка в комітет у справах винаходів і відкриттів на новий стимулятор росту сільськогосподарських рослин (1-фенілхінолін-4/-парадиметиламіностерил хлорид). У 1977 р. із теми «Статевий диморфізм і елементи мінерального живлення рослин» розпочинається співпраця із науковцями Інституту фізіології рослин АН УРСР (нині Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), яка продовжується й сьогодні із відділом симбіотичної азотфіксації, який очолює професор С. Я. Коць.

За роки наукової діяльності у К. М. Векірчика склалися тісні і дружні стосунки з науковими фізіологічними школами професорів Івана Григоровича Шматька, Юхима Полікарповича Старченкова, Катерини Семенівни Ткачук (ІФРГ НАНУ, м. Київ), кафедрами рідного Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, Львівського національного університету ім. Івана Франка та багатьма ін. Нині сфера наукових інтересів професора К. М. Векірчика поширюється на дослідження впливу елементів мінерального живлення і регуляторів росту рослин на фізіолого-біохімічні процеси, симбіотичну азотфіксацію та продуктивність квасолі звичайної і сої культурної. Рекомендовано нові елементи агротехніки щодо інтродукції сої культурної в ґрунтово-кліматичних умовах Тернопільської області. Результати дослідів постійно представляються на міжнародних, всеукраїнських, регіональних і університетських наукових конференціях, з'їздах та симпозіумах. Кузьма Миколайович часто виступає рецензентом під час захисту кандидатських і докторських дисертацій.

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

Науковий авторитет та ґрунтовні знання із фізіології рослин та мікробіології, які дарує своїм учням професор К. М. Векірчик, дозволили йому відкрити двері у науковий світ цілій школі учнів-вчених, серед яких нині багато його колег – це професори В. В. Грубінко, В. З. Курант, О. Б. Столяр, А. В. Степанюк, С. В. Пида, В. А. Поліщук, доценти В. С. Барановський, Л. С. Барна, О. С. Волошин, Т. В. Гладюк, Г. Б. Гуменюк, Н. М. Дробик, Л. Г. Єфімова, Г. Я. Жирська, С. М. Калаур, О. Б. Конончук, М. А. Крижановська, Н. С. Олексюк, Н. Й. Міщук, С. С. Подобівський, Ю. В. Синюк, Д. В. Страшнюк, В. О. Хоменчук, Г. Б. Чайковська, Л. О. Шевчик, О. І. Янкович та багато асистентів, лаборантів і наукових співробітників.

Здібні учні професора К. М. Векірчика нині доктори та кандидати наук, працюють у різних наукових установах України, зокрема В. Я. Брич (д. екон. н., Тернопільський національний економічний університет), К. С. Волков (д. б. н., Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського), Б. М. Данилишин (д. екон. н., академік НАН України, міністр економіки України), О. С. Абдулоєва (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), І. І. Бабин (МОН України), О. В. Барабаш (Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова), А. Ф. Бурбан (Національний Університет «Кієво-Могилянська академія»), Л. П. Казимірова (Хмельницький національний університет), Г. Я. Загрічук і М. І. Шанайда (Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського), С. П. Машковська, Т. О. Щербакова (Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України), Л. М. Михалків, Т. В. Маменко, В. М. Василюк, (Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), М. Ф. Михальський, О. М. Левчук (президія НАН України), А. С. Дворник, В. М. Мельник, М. О. Твардовська (Інститут молекулярної біології і генетики НАН України), М. П. Стахів (Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України), Н. А. Ямборко (Інститут мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України), С. Й. Феник і Н. В. Феник (Durham University of United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) та інші.

Кузьма Векірчик – автор та співавтор понад 360 наукових, навчально-методичних і науково-популярних статей. Він є автором підручників і навчальних посібників: мікробіологія (1973 р.), мікробіологія: лабораторні роботи (1976 р.), фізіологія рослин (1984 р.), мікробіологія з основами вірусології (1987, 2001), лабораторний практикум з мікробіології (2001 р.), програм з фізіології рослин і мікробіології з основами вірусології для спеціальностей «Хімія і біологія», «Біологія і хімія», «Географія і біологія», які затверджені МОН України для студентів вищих навчальних педагогічних закладів України (1993). Отже, вже півтора десятиліття студенти педагогічних вищих навчальних закладів України освоюють ці науки за програмами, що розроблені в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. Можливо, не один десяток вчених-мікробіологів, які вчилися за посібником і підручниками з мікробіології професора К. М. Векірчика у педагогічних вузах України, також можна вважати його учнями. За ці роки мільйонна армія вчителів-біологів засіяла і ще засіє розумне, добре і вічне у душі учнів про дивовижний світ мікроорганізмів.

Кузьма Миколайович цікавиться не тільки фізіологічною і мікробіологічною науками, а й досліджує інші властивості рослинного світу навколо нас. Так, у 1999 р. видав довідник «Отруйні лікарські рослини», який розійшовся чималим тиражем всією Україною. Окремого слова заслуговує журналістська діяльність К. М. Векірчика. Перша спроба пера була ще у 1948 р. із невеликої статті у Снятинській районній газеті. Далі все своє життя Кузьма Миколайович не полишав художнього слова, популяризуючи біологічну науку, описуючи важливі події в житті держави та життєвий шлях і діяльність багатьох своїх друзів, співробітників тощо. Всі ми добре знаємо його хист до складання віршів та таланту віршованих привітань.

К. М. Векірчик на громадських засадах з 1996 по 2002 р. виконував обов'язки заступника головного редактора щорічника «Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє» видавництва «Економічна думка» Тернопільського територіального відділення Всеукраїнського наукового та професійного товариства імені Миколи Міхновського. У 1996 р. у журналі «Освітнянин» під рубриками «Світ навколо нас» та «Особистості» започаткував серію статей про дивовижні

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

витвори природи і відомих педагогів Тернопільщини та сусідніх областей: «Іван Смолій – педагог із Розношинців», «Сергій Кутішевський – педагог за покликанням», «Він обожнював математику – Ілля Йосипович Лемешко», «Богдан Ступарик – відомий вчений-педагог, громадський діяч», «Микола Бригінець – перший ректор Кременецького педінституту», «Пам'яті незабутнього друга студентських літ Миколи Ганущака» та ін. Зараз К. М. Векірчик активно займається рецензуванням і редагуванням статей у цьому журналі, готує інформацію до різних довідкових і енциклопедичних видань.

За роки плідної і невтомної праці професор К. М. Векірчик став Почесним членом українського товариства фізіологів рослин, членом товариства мікробіологів України, членом Тернопільського відділення НТШ, членом Львівської обласної організації (2002 р.) та Тернопільської обласної організації (2003 р.) Національної спілки журналістів України.

К. М. Векірчик все своє життя проводить велику громадську, просвітницьку і патріотичну роботу. У Снятинському технікумі виконував обов'язки голови профкому студентів, був головою профспілкового комітету Зеленецької середньої школи на Чернівецьчині, профбюро природничого факультету Тернопільського педінституту. Будучи студентом технікуму залучався до програми «лікбез», яка ставила на меті ліквідацію безграмотності серед населення. Кузьма Миколайович, навчаючись в аспірантурі Чернівецького університету, читав лекції серед населення, пізніше, працюючи викладачем Уманського педінституту, стає членом ТОВ «Знання» і бере активну участь у його роботі впродовж багатьох років, включаючи і Тернопілля. У 70-х рр. було ще членство у комісії народного контролю, обов'язки секретаря ради природничого факультету Тернопільського педінституту тощо. К. М. Векірчик є ініціатором створення, разом із Лупійчуком Володимиром Васильовичем, Тернопільської обласної організації Українського реєстрового козацтва. Тривалий час, ще з Івано-Франківського педінституту, Кузьма Миколайович займався поглибленим вивченням біології з вчителями шкіл, читаючи лекції та виконуючи лабораторно-практичні заняття при інститутах вдосконалення Івано-Франківської та Тернопільської областей. Така ж робота проводилась і з учнями шкіл – Коропецької і Білівської середніх шкіл Тернопільської області, м. Тернополя, Славутського лицю Хмельниччини тощо.

К. М. Векірчик щира і безкорислива людина. За багато років він постійно підтримував не тільки порадами і добрим словом друзів, знайомих, рідних, а й жертвував чималі кошти на спорудження пам'ятників видатним українцям (І. Франку в Тернополі та Івано-Франківську, М. Грушевському в Києві, П. Сагайдачному – на батьківщині у Самбірському районі Львівщини, І. Мазепі в Батурині, В. Симоненку – Черкасах, меморіал Т. Шевченка в Санкт-Петербурзі, музей Т. Шевченка в с. Моринці, П. Чубинському в Борисполі на Київщині та ін.), побудову Храмів (у т. ч. і в рідному селі Задубрівці – церкви і каплиці), реставрацію Києво-Могилянської академії тощо. Допомагав не раз коштами Петриківському геріатричному будинку-інтернату. Відкликався на людське горе після Спітакського землетрусу у Вірменії 1988 р. За власний кошт вислав літературу українській діаспорі за кордон і у східні області України. Подарував частину своєї величезної приватної книгозбірні Снятинському сільськогосподарському технікуму, бібліотекам Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича і Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Львівській національній науковій бібліотеці імені В. Стефаника НАН України тощо.

Дозвілля Кузьма Миколайович віддає своїм захопленням – фотографуванню витворів природи, а також вирощуванню та навчанню розмовляти австралійських довгохвостих папуг-німф, що стало його хобі, а оскільки за сімейним станом він холостяк, то переважну більшість свого вільного часу й досі віддає цьому захопленню. Одним із «талановитих» вихованців за рік навчання було засвоєно велику кількість слів і фраз. Наприклад, «Жозюнечка моя, добрий день», «Здоров Кузьма», «Кузя, я тебе люблю», «Кузя, Слава Україні», насвистування мелодії гімну України, що викликає у всіх великий подив.

К. М. Векірчик як людина інтелігентна, порядна, скромна та доброзичлива за життєве кредо обрав вислів: «*Tria vitanda sunt: odium, invidia, contemptus*», що в перекладі з латини означає: «Трьох речей треба уникати: ненависті, заздрості і зневаги».

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

За довголітню плідну науково-дослідну, педагогічну, журналістську і громадську роботу професора К. М. Векірчика нагороджено нагрудним значком «Відмінник народної освіти» (1972 р.), Почесними грамотами МО України (1982, 1995), Почесними грамотами ЦК профспілки працівників освіти вищої школи і наукових закладів (1988 р.) та управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації (2004 р.) та ін., медаллю «Ветеран труда» (1986 р.), медаллю А. С. Макаренка (1990 р.).

Наукове товариство України та громадськість Тернопілля з приємністю приєднуються до чисельних привітань академіків В. В. Моргуна (Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), В. П. Патики (Інститут мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України), К. М. Ситника (Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України), чл.-кор. І. П. Григорюка (Національний університет біоресурсів і природокористування України), Л. І. Мусатенко, М. М. Мусієнка (Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України), професорів С. С. Костишина (Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича), О. І. Терек (Львівський національний університет ім. І. Франка), С. Я. Коця (Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), В. Г. Кур'яти (Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського), З. М. Грицаєнко (Уманський державний аграрний університет), Л. А. Сіренко (Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України), Т. В. Паршикової (Київський національний університет ім. Т. Шевченка), колективів журналу «Освітнянин», Задубрівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Снятинського району Івано-Франківської області, рідної кафедри ботаніки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та багатьох інших вшанувань з ювілеєм. Бажаємо дорогому ювіляру міцного здоров'я, довголіття, козацького завзяття, наснаги до життєвих звершень та творчих злетів. Нехай зерна праці і таланту надають Вам сили, оптимізму, збагачують духовно та зміцнюють фізично на многії літа.

У цей святковий світлий день,
Коли настав Ваш ювілей,
Ми щиро Вас вітаємо,
Добра і щастя Вам бажаємо.
Хай обминають Вас тривоги,
Хай Бог дасть щастя на путі,
Хай світла, радісна дорога
Щасливо стелиться в житті!
Тож не старійте і не знайте
в житті ні смутку, ані бід,
У серці молодість плекайте,
Живіть до ста щасливих літ!

Список основних наукових праць професора К. М. Векірчика

1. Векірчик К. Н. Жилкование и опушенность листьев злаков как сортовые различия / Векірчик К. Н. // Материали Х научної сесии Черновицкого государственного университета. Секция биол. наук. – Черновцы : [б. и.], 1954. – С. 93.
2. Молотковский Г. Х. Влияние внекорневого питания микроэлементами на динамику полярного распределения зеленых и желтых пигментов у капусты / Молотковский Г. Х., Векірчик К. Н. // Микроэлементы и естественная радиоактивность почв : тезисы докл. III межвузов. науч. совещания. – Ростов : Изд-во Ростовского ун-та, 1961. – С. 96–97.
3. Векірчик К. М. Вплив позакореневого підживлення мікроелементами на врожай капусти в умовах Чернівецької області / Векірчик К. М., Молотковський Г. Х. // Вісн. с.-г. науки. – 1964. – № 12. – С. 70–73.
4. Векірчик К. Н. Рост и развитие капусты при разной ориентировке в пространстве и нарушении коррелятивных связей между органами / Векірчик К. Н. // Материали IV съезда Укр. ботан. о-ва. – К. : Наук. думка, 1969. – С. 87–89.

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

5. Векірчик К. М. Мікробіологія з основами вірусології : навч. посіб. для студ. природничих ф-тів педагогічних ін-тів / К. М. Векірчик. – К. : Вища школа. Головне вид-во, 1973. – 207, [1] с.
6. Векірчик К. Н. Влияние микроэлементов Zn и Mn на некоторые физиологические показатели и сексуализацию огурцов в условиях Тернопольской области / Векірчик К. Н. // Материали V съезда Укр. бот. о-ва. – К. : Наук. думка, 1974. – С. 33–35.
7. Векірчик К. М. Мікробіологія : лабораторні роботи : навч. посіб. для студ. природ. фак. пед. ін-тів / К. М. Векірчик. – К. : Вища школа. Головне вид-во, 1976. – 99, [1] с.
8. Векірчик К. Н. Влияние цинка на проявление пола у растений огурцов. / Векірчик К. Н. // Рост растений и пути его регулирования : межвуз. сб. науч. тр. – М. : МОПИ им. Н. К. Крупской, 1981. – С. 119–122.
9. Векірчик К. Н. О влиянии обработки семян цинком и никелем на некоторые физиолого-биохимические показатели и проявление пола у огурцов / Векірчик К. Н., Дулиш О. В. // Тезиси докл. VII съезда Укр. бот. о-ва. – К. : Наук. думка, 1982. – С. 427–428.
10. Векірчик К. М. Повторне цвітіння каштанів / К. Векірчик // Ровесник. – Тернопіль, 1982. – 25 верес.
11. Векірчик К. М. Захистити рослини / К. Векірчик // Вільне життя. – 1983. – 12 квіт.
12. Векірчик К. М. Фізіологія рослин : практикум : навч. посіб. для студ. природ.-геогр. фак. пед. ін-тів / К. М. Векірчик. – К. : Вища школа. Головне вид-во, 1984. – 240 с.
13. Векірчик К. М. Мікробіологія : лабораторні роботи / К. М. Векірчик. – К. : Вища школа. Головне вид-во, 1986. – 99, [1] с.
14. Векірчик К. М. Мікробіологія з основами вірусології : підручник для природничих ф-тів пед. ін-тів. / К. М. Векірчик. – К. : Вища школа. Головне вид-во, 1987. – 231, [1] с.
15. Векірчик К. Н. Влияние микроэлементов молибдена и никеля на некоторые биохимические показатели и интенсивность образования клубеньков у растений люпина / К. Н. Векірчик // Регуляция минерального питания растений : труды региональн. совещ. УССР и МССР. – Кишинев : Штиинца, 1989. – С. 118–121.
16. Векірчик К. М. Цінна високобілкова культура / К. М. Векірчик // Дім, сад, город. – 1991. – №11. – С. 7.
17. Вплив передпосівної інокуляції бульбочковими бактеріями та різного рівня азотного живлення на азотфіксуючу активність, ріст і урожай люпину жовтого / І. М. Бутницький, Ю. П. Старченков, К. М. Векірчик, С. В. Пίδα, П. О. Донченко, О. Д. Кругова, Д. М. Бенцаровський // Биологическая фиксация молекулярного азота и азотный метаболизм бобовых растений : тезиси докл. респ. конф., (Тернополь, 1991 р.). – К. : ИФРГ АН УССР, 1991. – С. 13.
18. Векірчик К. М. Вплив інокуляції насіння бульбочковими бактеріями на деякі біохімічні показники і азотофіксуючу активність квасолі / К. М. Векірчик, С. В. Пίδα // Тези доп. II з'їзду Укр. тов. фізіологів рослин, (Київ, 1993 р.). – К. : [б. в.], 1993. – Т. 1. – С. 29.
19. Векірчик К. М. Програми педагогічних інститутів. Мікробіологія з основами вірусології. Для спец. 01.08.00 «Хімія і біологія», 01.09.00 «Біологія і хімія» / Укл. К. М. Векірчик. – К. : Віпол, 1993. – 11, [1] с.
20. Векірчик К. М. Програми педагогічних інститутів. Фізіологія рослин. Для спец. 01.08.00 «Хімія і біологія», 01.09.00 «Біологія і хімія» / Укл. К. М. Векірчик., С. О. Козаков. – К. : Віпол, 1993. – 39, [1] с.
21. Векірчик К. М. Ботанічна наука і підготовка національних кадрів на природничому факультеті ТДПУ / Кузьма Векірчик, Валентина Шиманська // Українська наука : минуле, сучасне, майбутнє : щорічник / Всеукр. наук. та професійне товариство імені Миколи Міхновського ; за заг. ред. проф. Б. Лановика. – Тернопіль : [б. в.], 1996. – С. 114–120.
22. Векірчик К. М. Чемпіони і рекордсмени мікросвіту / Кузьма Векірчик // Освітянин. – Тернопіль, 1996. – № 2. – С. 41-43.
23. Векірчик К. М. Нові престижні професії мікробів / Кузьма Векірчик // Освітянин. – 1996. – № 5–7. – С. 49.
24. Векірчик К. М. Вірив у воскресіння України. Микола Барановський / К. М. Векірчик // Регіональний річник Тернопілля. – Тернопіль : Збруч, 1997. – С. 217–218.
25. Векірчик К. М. Іван Смолій. Педагог із Розношинців / К. М. Векірчик // Регіональний річник Тернопілля. – Тернопіль : Збруч, 1997. – С. 214–215.
26. Векірчик К. М. Вплив інокуляції ризобіями та передпосівного збагачення біогенними стимуляторами на симбіотичну азотфіксацію, ріст, розвиток і продуктивність квасолі / Векірчик К. М., Конончук О. Б. // Онтогенез рослин в природному та трансформованому середовищі : матеріали міжнар. конф. (Львів, 1-4 лип. 1998 р.). – Львів : СПОЛОМ, 1998. – С. 153–154.

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

27. Розвиток ботанічної науки на Тернопіллі / К. М. Векірчик, М. М. Барна, І. М. Бутницький, В. О. Шиманська // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Біол. – 1998. – № 2 (4). – С. 101–106.
28. Kononchuk O. B. The influence of molybdenum on some biochemical indices, symbiotic nitrogen preserving activity and productivity of haricot / Kononchuk O. B., Vekirchuk K. M. // Bulgarian Journal of Plant Physiology. – 1998. – Vol. 24. – P. 434.
29. Векірчик К. М. Вплив біологічно активного екстракту із проростків кукурудзи та інокуляції на рослини сої культурної / К. М. Векірчик, О. Б. Конончук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Біологія. – 1999. – №4 (7). – С. 23–28.
30. Векірчик К. М. Вплив передпосівної обробки насіння біологічно активним екстрактом із проростків пшениці на деякі фізіолого-біохімічні показники та продуктивність рослин квасолі звичайної / К. М. Векірчик, О. Б. Конончук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. 4. Біологія. – 1999. – №1 (4). – С. 49–52.
31. Векірчик К. М. Науково-дослідна екологічна спрямованість викладання курсів фізіології рослин з основами мікробіології та основ сільського господарства в Тернопільському педуніверситеті / Векірчик К. М., Конончук О. Б., Пида С. В. // Метода. Вип. Фальцфейновські читання. – Херсон : Айлант, 1999. – С. 29–31.
32. Векірчик К. М. Отруйні лікарські рослини : довідник-посібник / К. М. Векірчик. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 1999. – 143 с.
33. Векірчик К. М. Квіти – національні символи / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 1999. – № 3. – С. 35.
34. Векірчик К. М. Деякі аспекти підвищення азотфіксувальної активності та продуктивності зернобобових культур в умовах Західного Поділля / К. М. Векірчик, С. В. Пида, О. Б. Конончук // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Біологія. – 2000. – №1 (8). – С. 27–32.
35. Векірчик К. М. Сергій Кутішевський – педагог за покликанням / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 2000. – № 6. – С. 20–21.
36. Векірчик К. М. Вплив передпосівної обробки насіння регуляторами росту та інокуляції ризобіями на ріст, розвиток, симбіотичну азотфіксацію і продуктивність квасолі звичайної та сої культурної в умовах Тернопілля / Векірчик К. М., Конончук О. Б. // Онтогенез рослин, біологічна фіксація молекулярного азоту та азотний метаболізм : матеріали міжнар. наук. конф., (Тернопіль, 1-4 жовт. 2001 р.). – Тернопіль : ТДПУ імені Володимира Гнатюка, 2001. – С. 61–65.
37. Векірчик К. М. Мікробіологія з основами вірусології : підруч. для студ. природн. спец. вищ. пед. навч. закл. / К. М. Векірчик. – К. : Либідь, 2001. – 311, [1] с.
38. Векірчик К. М. Перспективи вирощування сої культурної в ґрунтово-кліматичних умовах Тернопільської області / К. М. Векірчик, О. Б. Конончук // Физиология и биохимия культ. растений. – 2001. – Т. 33, №5. – С. 447–451.
39. Векірчик К. М. Практикум з мікробіології : навч. пос. для студ. природн. спец. вищ. пед. навч. закл. / К. М. Векірчик. – К. : Либідь, 2001. – 141, [1] с.
40. Векірчик К. М. Стан і перспективи досліджень впливу обробки насіння БАР та інокуляції ризобіями на азотфіксацію, ріст, розвиток і продуктивність квасолі звичайної і сої культурної в умовах Тернопільської області / К. М. Векірчик, О. Б. Конончук // Физиология растений в Україні на межі тисячоліть : у 2 т. / голов. ред. В. В. Моргун. – К. : [б. в.], 2001. – Том 1. – С. 231–236.
41. Векірчик К. М. Він обожнював математику – Ілля Йосипович Лемешко / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 2001. – № 6. – С. 32.
42. Векірчик К. М. Етюд про кмітливу німфу / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 2002. – № 3. – С. 27–28.
43. Векірчик К. М. Лікар землі – Іван Теребуха : (до 65-річчя від дня народження) / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 2003. – № 2. – С. 30.
44. Векірчик К. М. Богдан Ступарик – науковець, педагог за покликанням, патріот. громадський діяч / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 2003. – № 5. – С. 24–25.
45. Пида С. В. Продукты деструктивных пожнивных остатков люпина как перспективные фитогербициды / Пида С. В., Векірчик К. Н., Стахов М. П., Якимович О. П. // Регуляторы роста, развития и продуктивности растений : материалы 3 междунар. науч. конф., (Минск, 8-10 октяб. 2003 г.). – Минск : [б. и.], 2003. – С. 111–112.
46. Векірчик К. М. Зеленчук Теофан Корнійович / К. М. Векірчик // Тернопільський енциклопедичний словник. – Тернопіль : Збруч, 2004. – 649 с.
47. Векірчик К. М. Микола Бригінець – перший ректор Кременецького педінституту (До 100-річчя від дня народження) / Кузьма Векірчик // Освітязини. – 2004. – № 4. – С. 35–36.

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

48. Векірчик К. М. Застосування Емістиму С в практиці вирощування сої культурної в ґрунтово-кліматичних умовах Тернопільської області / Векірчик К. М., Конончук О. Б. // Живлення рослин : теорія і практика : збірник наук. праць, присвячений 100-річчю від дня народження академіка АН УРСР та ВАСГНІЛ П. А. Власюка / голов. ред. акад. НАН України В. В. Моргун. – К. : Логос, 2005. – С. 285–293.
49. Векірчик К. М. Про підготовку магістрів біології в контексті вимог Болонського процесу / Векірчик К. М., Пида С. В. // Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу: досвід впровадження КМСОНП у ТНПУ ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2005. – Ч. 3. – С. 93.
50. Векірчик К. М. Дещо про поведінку «братів наших менших» (про поведінку талановитого сина кмітливої німфи) / Кузьма Векірчик // Освітянин. – 2006. – № 6. – С. 31–34.
51. Векірчик К. М. Пам'яті незабутнього друга студентських літ Миколи Ганущака / Кузьма Векірчик, Микола Березовський, Іван Бутницький, Богдан Грипчук // Освітянин. – 2008. – № 3. – С. 31–33.
52. Векірчик К. М. Вплив мікробіологічного препарату «Байкал ЕМ-1-У» на формування бобово-ризобіального симбіозу і продуктивність сої культурної (*Glycine max* (L.) Merr.) / Векірчик К. М., Конончук О. Б. // Тези доп. XII з'їзду Товариства мікробіологів України ім. С. М. Виноградського, (Ужгород, 25-30 трав. 2009 р.). – Ужгород : ВАТ «Патент», 2009. – С. 292.
53. Конончук О. Б. Фізіологічні та продукційні аспекти застосування біопрепарату «Байкал ЕМ-1-У» в умовах Тернопілля / О. Б. Конончук, К. М. Векірчик // Фізіологія рослин : проблеми та перспективи розвитку : у 2 т. / НАН України, Ін-т фізіології рослин і генетики, Укр. т-во фізіологів рослин; голов. ред. В. В. Моргун. – К. : Логос, 2009. – Том 1. – С. 446–452.

О. Б. Конончук,
С. В. Пида